

HAXHI

Udhëtimi i jetës

Pas mbërritjes në Mekë	Bëj Tavafin
Dita 8 Dhul-Hixhe	Veshja e <i>Ihramit</i> Qëndrimi në Mina
Dita 9 Dhul-Hixhe	Qëndrimi në <i>Arafat</i> Qëndrimi në <i>Muzdelife</i>
Dita 10 Dhul-Hixhe	Gjuajtja e gurëve Prerja e Kurbanit (<i>Ud'hiye</i>) Rruajtja e kokës <i>Tavafu-l-Ifada</i> (<i>Tavafi i Haxhit</i>)
Dita 11, 12, (13 Dhul-Hixhe)	Qëndrimi në Mina për gjuajtjen e gurëve
Para largimit nga Meka	<i>Tavafu-l-Veda</i> (<i>Tavafi i lamtumirës</i>)

Dita e 8-të e Dhul-Hixhes (Jevmu-t-Tervije)

Hyni në gjendjen e ihramit (për Haxh).⁶

◆ Bëni nijetin, duke thënë:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ بِحَجِّ

“Lebbejke Allahumme bi-Haxh-xhin”

“Këtu jam o Allah, (në përgjigje të thirrjes Tënde) duke bërë Haxhin!”

Duke qëndruar, në drejtim të Kibles thuaj Telbijen:

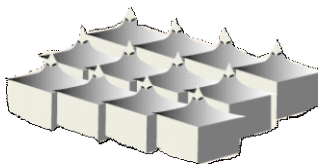
“Lebbejke Allahumme Lebbejke, Lebbejke la sherike leke Lebbejke, Inne-l-hamde, venni'mete, leke ve-l-mulk, La sherike lek”.

◆ Midis periudhës kohore: pas agimit deri në lindjen e diellit, mund të shkohet në Mina (preferohet në mëngjes).

Qëndrimi në Mina

◆ Falja e drekës, Ikindisë, Akshamit dhe Jacisë në Mina.

◆ Të jesh i lidhur me ibadetet, adhurimet gjatë gjithë ditës.

Dita e 9-të e Dhul-Hixhes (Dita e Arafatit)

Qëndrimi në Arafat

◆ Ditën e 9-të bëjmë faljen e sabahut në Mina. Me pas nisemi për në Arafat pas lindjes së diellit.

Ndaloni nëse është e mundur në *Nemira*⁷ (vend afër Arafatit – ku ndodhet xhamia tani) dhe qëndroni aty deri pas *zevalit* (kur dielli ndodhet në pikën më të lartë – s'ka hije) dhe dëgjoni hudben! Në qoftë se nuk është e mundur, është e lejueshme të qëndroni kudo në Arafat, deri kur të perëndojë dielli. Këshillohet të qëndroni të shkëmbinjtë në fund të Kodrës së Mëshirës (Jabalu-r-Rahmeh); nëse jo, pastaj i gjithë Arafati është vendi i qëndrimit. Drejtuar nga Kibla, me duar të ngritura, bëni lutje (dua) dhe recitoni Telbijen. Këshillohet që vazhdimisht të thuhet duaja, si më poshtë:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَ لَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“La ilahe il-Allahuh vahdehu la sherike lehu lehu-l-mulku ve lehu-l-hamdu ve huve ala kul-li shej'in kadir”.

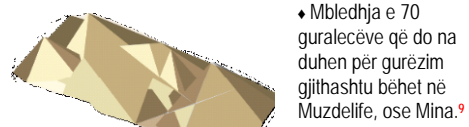
“Nuk ka Zot tjetër të adhuruar përveç Allahut, Ai është Një e i Vetëm! Atij i takojnë falënderimet dhe lavdërimet dhe Ai është i Gjithëfuqishmi për çdo gjë!”.

- Kjo është duaja më e mirë për t'u thënë në këtë ditë të madhe.

- ◆ Në Arafat duhet të falni Drekin dhe Ikindinë.⁸
- ◆ Qëndroni (VUKUF) në Arafat dhe faluni, bëni dua (lutje) dhe kërkoni falje deri në perëndim të Diellit!
- ◆ Pas perëndimit shkoni në Muzdelife!

Qëndrimi në Muzdelife

◆ Në Muzdelife falni akshamin dhe jacinë bashkë!⁸

◆ Mbledhja e 70 guralecëve që do na duhen për gurëzim gjithashtu bëhet në Muzdelife, ose Mina.⁹

◆ Kaloni natën me ibadet (adhurim), ose shkoni për të fjetur deri në sabah.

Dita e 10-të e Dhul-Hixhes (Jevmun-Nehr)

◆ Falja e Sabahut në Muzdelife.

◆ Largimi për në Mina bëhet pas Sabahut.

Midis periudhave kohore: pas lindjes së diellit deri natën, qetësisht procedohet me hedhjen e gurëve në Xhemretu-l-Akebe.⁹

Gjatë hedhjes së 7 gurëve pozicionohemi duke lënë Mekën në anën e majtë dhe Minan në të djathtë, e duke thënë:

اللَّهُ أَكْبَرُ - Allahu Ekber

Allahu është më i Madhi (pas çdo gjuajtje)!

◆ *Prerja e Kurbanit* (Sakrificës),

Në shumicën e rasteve kurbanet porositi me kupona (nga agjencitë përkatëse), kjo është një alternativë e lejueshme, përndryshe, mund të bëni prerjen e kurbanit edhe në Mina, po patet kushte për këtë.

◆ *Rruani - Shkurtoni flokët* ✂. Pas prerjes së Kurbanit, për *burat*: rruajtja e kokës është e preferueshme, ose mund të prisni flokët njëtrajtësisht në të gjithë kokën; Kurse *gratë* presin pak nga flokët.

◆ Pas prerjes së flokëve mund të hiqni ihramin, pasi disa nga kufizimet që kishit më parë janë hequr. Më pas shkoni në Mekë për të bërë Tavafu-l-ifada.

Tavafu-l-ifada

◆ Për të bërë Tavafu-l-ifada shkojmë në Mekë. Ai mund të bëhet në çdo kohë (ditën ose natën) deri në perëndim të ditës së 12 Dhul Hixhe.¹⁰

Pas hyrjes në xhaminë e Qabes (Harem) me këmbën e djathtë, thoni: duanë e hyrjes në xhami (shiko seksionin e Umres në faqen e parë!). Për të bërë këtë tavaf nuk është i nevojshëm ihrami. Tavafin e filloni nga Guri i zi.¹¹

◆ Pasi tavafi është plotësuar, falni 2 rekate para vendqëndrimit të Ibrahimit, ose kudo në Harem. Thoni: suren El-Kafirun në rekatin e parë dhe suren El-Ihlas në rekatin e dytë.

◆ Pini ujë Zemzemi – Bëni lutje (Dua)!

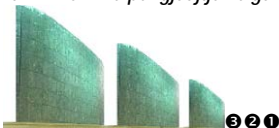
◆ Bëni Sa'jin (shikon seksionin e Umres në faqen e parë!)

◆ Pas përfundimit të Sa'jit, të gjitha kufizimet lashmë janë hequr.

◆ Pas largimit nga xhamia e Qabes kthehuni në Mina dhe mos harroni të thoni duanë e largimit nga xhamia (shikoni seksionin e Umres në faqen e parë)!

Ditave e 11-të Dhul-Hixhe

Qëndrimi në Mina për gjuajtjen e gurëve

Nga koha midis Zenitit (kur dielli është në pikën kulmore, s'ka hije) deri edhe natën, gjuni me gurë 3 Xhemeratet, nga 21 gurë çdo ditë.¹² 3 2 1

Gurët hidhen nga 7 në gjithsecilën Xhemere, duke pasur Mekën në anën e majtë dhe Minan në të djathtë, e duke thënë:

اللَّهُ أَكْبَرُ - Allahu Ekber

Allahu është më i Madhi (pas çdo gjuajtje)!

Pas gjuajtjes së Xhemeres së parë 1, kthehuni nga Kibla ngrini duart dhe lutuni si të dëshironi. Duke pasur përpara xhemeren e dytë 2, Meken në anën e majtë dhe Minan në anën e djathtë, hidhni 7 gurët duke thënë:

اللَّهُ أَكْبَرُ - Allahu Ekber

Allahu është më i Madhi (pas çdo gjuajtje)!

Pas kësaj gjuajtje, kthehuni nga Kibla, ngrini duart dhe lutuni si të dëshironi! Kështu do të veproni edhe me Xhemren e tretë, 3 duke pasur Mekën në anën e majtë dhe Minan në anën e djathtë, hidhni 7 gurët duke thënë:

اللَّهُ أَكْبَرُ - Allahu Ekber

Allahu është më i Madhi (pas çdo gjuajtje)!

Pas mbarimit të gjuajtjes së Xhemres së fundit, lëvizni drejt (largohuni) pa bërë ndonjë dua e lutje.

Dita e 12-të Dhul-Hixhe

◆ Në periudhën kohore pas Zenitit (pas mesditës) e deri natën, do të gjuni të tre Xhemeratet me nga 7 gurë secilën, duke kryer të njëjtat rituale e lutje si ditën e mëparshme.

Largohuni nga Mina për në Mekë para perëndimit, nëse është e mundur. Në qoftë se nuk mund të largoheni, atëherë qëndroni në Mina.

Dita e 13-të Dhul-Hixhe

◆ Në qoftë se nuk largoheni nga Mina, atëherë do të gjuni gurët edhe ditën e 13-të. Është mirë të filloni pas agimit. Do të gjuni të tre Xhemeratet me nga 7 gurë secilën, duke kryer të njëjtat rituale e lutje si ditën e mëparshme.

◆ Këtu kanë përfunduar të gjitha ritualet e Haxhit në Mina, prandaj largohuni për në Mekë, ku mund të rini sa të dëshironi (sa është parashikuar nga agjencia juaj e Haxhit).

◆ Para se të largoheni nga Meka, bëni *Tavafin-Veda*¹³ (Tavafi i lamtumirës), pasi është e pëlqyeshme që ky të jetë veprimi i fundit në këtë qytet të shenjtë.

Shënime:

⁶ Nga kudo që të jeni me banim (qëndrim): hotel, shtëpi, etj.

⁷ Nemire është një vend në skaj të Arafatit, tani aty ndodhet një xhami. Nëse aty nuk gjeni vend, është e lejueshme për të qëndruar kudo tjetër në brendësi të Arafatit.

⁸ Farzet falen nga dy rekate secili. Kjo vlen për drekin, ikindinë dhe Jacinë. Akshami nuk shkurtohet, prandaj ai falet tre rekate. Sigurisht, Jacia duhet të ndiqet edhe nga namazi i Vitrit.

⁹ Është e pëlqyeshme që gurët të jenë të gjithë në të njëjtën madhësi (por nuk është e domosdoshme), afërsisht sa lajthia (1cm = 0.39 inç). Gurët mund të merren edhe në Mina.

¹⁰ *Tavafu-l-ifada* (Tavafu-z-Zijare) mund të bëhet deri në ditën e 12-të të Dhul-Hixhe-s. *Gratë kanë akoma më shumë ditë shtesë për të kryer Tavafin në rastin kur ato janë me menstruacione.

¹¹ Sqarimet për Tavafin, shikojni në faqen e parë kur shpjeguar ritualin e Umres!

¹² Do t'ju nevojiten 7 guralecë në ditën e parë (10 Dhul-Hixhe), dhe 42 gurë për dy ditët tjera (gjithsej 49). Është mirë të keni edhe 21 guralecë ekstra në rast se qëndroni në Mina edhe ditën e 13 Dhul-Hixhe (me këto bëhen 70 gjithsej).

¹³ Është e lejueshme për të kryer Tavafu-l-Veda-në edhe ditën e 12-të të Dhul Hixhes (nëse ju largoheni nga Mina para perëndimit të diellit). Në këtë rast ju keni humbur një ditë të rekomanduar (por jo të detyrueshme) të hedhjes së gurëve.

Udhëtimi me metro gjatë Haxhit

Pelegrinët e Haxhit që udhëtojnë me metro (tren) do të shkojnë në Arafat e më pas Muzdelife, Mina dhe në Xhemerate me tre stacionet në formë cadre për çdo zonë, bazuar në byzlykët me ngjyra që më parë lu janë dhënë haxhinjve. (Byzlykët e ngjyrosur para Haxhit).

Stacioni 1- Blu	Stacioni 2- Verdhë	Stacioni 3 - Jeshil
M i n a 1	M i n a 2	Xhemerat (Mina) 3
A r a f a t 1	Muzdelife 2	Muzdelife 3
Muzdelife 1	A r a f a t 2	Arafat (Mina) 3

Haxh Mebrur

Allahu (xh.sh.) ua pranofte Haxhin!

رقم اذن بطبع ٥٢٠٩م/ج في ٣٠/١٢/١٤٣١

انجليزي English

www.islamicbulletin.org